

สารนิพนธ์เรื่อง	การพัฒนากฎหมายสำหรับผู้ต้องขังพิการทางร่างกาย
คำสำคัญ	กฎหมายราชทัณฑ์ ผู้ต้องขัง คนพิการ
นักศึกษา	รามเดชะ ณ ลำปาง
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.เอกพงษ์ สารน้อย
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2563

บทคัดย่อ

กฎหมายไทยบัญญัติเรื่องผู้ต้องขังพิการทางร่างกายในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 54 ตอนท้ายและในระเบียบกรมราชทัณฑ์เพียงว่า ให้เรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังได้รับอุปกรณ์ช่วยเหลือสำหรับผู้มีกายพิการตามความจำเป็นเหมาะสม ซึ่งกฎหมายดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงด้านอื่น ๆ ที่จะส่งเสริมให้ผู้ต้องขังพิการที่มีข้อเสียเปรียบทางด้านร่างกายสามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับคืนสู่สังคมได้อีกครั้ง ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักสากลเกี่ยวกับการบังคับโทษจำคุกและคนพิการ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษาพบว่า การมีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ต้องขังพิการของประเทศไทยยังไม่สอดคล้องกับทฤษฎีทางกฎหมายอาญา สิทธิผู้ต้องขังและสิทธิคนพิการ ทั้งยังเป็นช่องว่างให้ผู้ต้องขังพิการไม่สามารถเรียกร้องสิทธิที่ตนเองพึงมีได้ และขาดบทบัญญัติที่สนับสนุนด้านการศึกษา การฝึกวิชาชีพ และการใช้ชีวิตในเรือนจำ ในต่างประเทศมีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ต้องขังพิการไว้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นข้อกฎหมายหรือแนวทางการดำเนินงานของราชทัณฑ์กำหนดให้เรือนจำต้องจัดโปรแกรมและปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมที่จะสนับสนุนให้ผู้ต้องขังพิการเข้าร่วมกิจกรรมของเรือนจำได้อย่างเท่าเทียมกับผู้ต้องขังรายอื่น

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับโทษจำคุกแก่ผู้ต้องขังพิการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม ผู้เขียนจึงเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชทัณฑ์และออกระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยเรื่องผู้ต้องขังพิการขึ้นมาโดยเฉพาะ เพื่อให้มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรบัญญัติให้เรือนจำต้องจัดโปรแกรมที่รองรับให้ผู้ต้องขังพิการสามารถเข้า

ร่วมได้และปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้ต้องขังพิการได้รับโอกาสในการแก้ไข
ฟื้นฟูพฤติกรรมกระทำผิด